

UDSKRIFT
AF
HØJESTERETS DOMBOG

HØJESTERETS DOM
afsagt fredag den 27. august 2010

Sag 110/2010

(2. afdeling)

Rigsadvokaten

mod

(advokat Troels Lind Pedersen, beskikket)

I tidligere instanser er afsagt dom af Retten i Randers den 20. marts 2009 og af Vestre Landsrets 3. afdeling den 9. februar 2010.

I pådømmelsen har deltaget fem dommere: Per Sørensen, Asbjørn Jensen, Vibeke Rønne, Jens Peter Christensen og Hanne Schmidt.

Påstande

Dommen er anket af med påstand om formildelse, således at straffen fastsættes til fængsel i 20 dage betinget med vilkår om samfundstjeneste, subsidiært til fængsel i 70 dage betinget med vilkår om samfundstjeneste.

Anklagemyndigheden har påstået stadfæstelse.

Supplerende sagsfremstilling

 er tidligere straffet for spirituskørsel med motordrevet køretøj således:

1. Ved Retten i Randers' dom af 4. maj 1983 med hæfte i 20 dage og ubetinget frakendelse af førerretten i 2 år og 6 måneder regnet fra den 23. maj 1982 for overtrædelse af færdselslovens § 53, stk. 1 (spirituskørsel begået den 23. april 1982).

2. Ved Retten i Randers' dom af 11. april 1988 med hæfte i 30 dage og ubetinget frakendelse af førerretten i 5 år regnet fra den 17. september 1987 for bl.a. overtrædelse af færdselslovens § 53, stk. 1 (spirituskørsel begået den 29. august 1987).
3. Ved Vestre Landsrets ankedom af 15. april 1991 med fængsel i 50 dage og ubetinget frakendelse af førerretten i 10 år regnet fra den 17. september 1992 for bl.a. overtrædelse af færdselslovens § 53, stk. 1 (spirituskørsel begået den 1. juni 1990).
4. Ved Retten i Randers' dom af 20. januar 1997 med hæfte i 40 dage og frakendelse af førerretten for bestandig for overtrædelse af bl.a. færdselslovens § 53, stk. 1 (to tilfælde af spirituskørsel begået den 22. maj 1996 og den 1. oktober 1996).
5. Ved Vestre Landsrets ankedom af 3. december 1999 med hæfte i 60 dage og frakendelse af førerretten for bestandig for overtrædelse af bl.a. færdselslovens § 53, stk. 1 (to tilfælde af spirituskørsel begået den 23. februar 1998 og den 15. juni 1998).
6. Ved Retten i Randers' dom af 7. februar 2006 med fængsel i 30 dage betinget med vilkår om bl.a. samfundstjeneste samt ubetinget frakendelse af førerretten i 10 år for overtrædelse af bl.a. færdselslovens § 53, stk. 1 (spirituskørsel begået den 27. oktober 2005).

Anbringender

T har gjort gældende, at spirituskørslen den 26. marts 2008 må anses for et andengangstilfælde, og at straffen – der også omfatter kørsel i frakendelsestiden – derfor ikke kan fastsættes højere end fængsel i 20 dage.

Gentagelsesvirkningen med hensyn til straffen af de tidligere domme fra 1983, 1988, 1991, 1997 og 1999 var ophørt i 2004, dvs. før ikrafttrædelsen den 1. september 2005 af ændringen af færdselsloven ved lov nr. 363 af 24. maj 2005. Lovændringen medfører ikke, at disse domme nu kan tillægges gentagelsesvirkning for straffen. Der er ikke støtte herfor hverken i 2005-lovens overgangsbestemmelser eller i forarbejderne til loven, der ikke udtrykkeligt nævner denne situation. Det er i overensstemmelse med det almindelige princip om, at strafskærpelser ikke tillægges tilbagevirkende kraft, at dommene afsagt før lovændringen ikke nu tillægges gentagelsesvirkning med hensyn til straffen. Dette er tillige bedst stemmende med straffelovens § 5, hvorefter afgørelser truffet i henhold til tidligere ret kommer i betragtning efter deres indhold. Denne retstilstand blev da også lagt til grund ved Retten i Randers' dom af 7. februar 2006, hvorved han blev dømt for spirituskørsel begået efter lovændringen, og hvorved retten anså denne overtrædelse for et førstegangstilfælde.

Uanset straffens længde foreligger der sådanne særlige omstændigheder, at der undtagelsesvis er grundlag for at fastsætte en betinget straf med vilkår om samfundstjeneste. Han er 61 år gammel. Endvidere er han synshandicappet efter en øjenoperation og skal opereres igen. Herudover er der gået næsten 2 ½ år siden kørslen fandt sted.

Anklagemyndigheden har gjort gældende, at spirituskørslen den 26. marts 2008 skal bedømmes som et syvendegangstilfælde. Straffen, der også omfatter kørsel i frakendelsestiden, skal derfor fastsættes til fængsel i 70 dage.

T's tidligere domme for spirituskørsel afsagt i 1983-1999 skal tillægges gentagelsesvirkning ved fastsættelsen af straffen efter den gældende regel i færdselslovens § 117, stk. 2, nr. 6, selv om gentagelsesvirkningen efter tidligere praksis var ophørt ved ikrafttrædelsen af lov nr. 363 af 24. maj 2005. En sådan retstilstand stemmer bedst med princippet i straffelovens § 5 og er ikke i strid med princippet i straffelovens § 3 eller med artikel 7 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, idet den aktuelle spirituskørsel er begået efter, at de nugældende regler er trådt i kraft.

Der er ikke grundlag for en betinget straf med vilkår om samfundstjeneste. Det fremgår af forarbejderne til 2005-loven, at der i tredjegangstilfælde og i senere tilfælde ikke er grundlag for at gøre straffen betinget med vilkår om samfundstjeneste eller alkoholistbehandling, ligesom der som udgangspunkt kun skal idømmes én betinget straf inden for gentagelsesvirkningsperioden efter en tidligere dom. T blev ved dommen af 7. februar 2006 for spirituskørsel i frakendelsestiden idømt en betinget dom med vilkår om samfundstjeneste. Der foreligger heller ikke sådanne særlige personlige forhold, at der er grundlag for en betinget dom med vilkår om samfundstjeneste.

Højesterets begrundelse og resultat

Ved lov nr. 363 af 24. maj 2005 om ændring af færdselsloven blev gentagelsesvirkningen ved fastsættelse af straf for spirituskørsel ændret, således at straffen kan stige til fængsel i 1 år og 6 måneder, hvis føreren tidligere er frakendt førerretten ubetinget som følge af spirituskørsel, og det nye forhold er begået inden 5 år efter udløbet af frakendelsestiden, jf. nu færdselslovens § 117, stk. 2, nr. 6. Bedømt efter denne bestemmelse har samtlige T's domme for spirituskørsel efter § 53, stk. 1, der er afsagt forud for lovændringen, indbyrdes gentagelsesvirkning.

Forud for lovændringen blev tidligere domme for spirituskørsel kun tillagt gentagelsesvirkning med hensyn til straffen i 5 år efter endelig dom. Efter denne praksis var gentagelsesvirkningen af 13 domme afsagt forud for lovændringen ophørt flere gange.

Spørgsmålet er herefter, om den nye regel om gentagelsesvirkning finder anvendelse for samtlige domme afsagt før lovændringen. Dette spørgsmål er ikke reguleret ved 2005-loven.

Ifølge straffelovens § 5 gælder i tilfælde, hvor forhøjet straf eller andre retsfølger er foreskrevet i gentagelsestilfælde, at afgørelser, der er truffet i henhold til tidligere ret, kommer i betragtning lige med afgørelser efter den lov, i henhold til hvilken den foreliggende handling bedømmes.

Herefter, og da også den seneste dom har gentagelsesvirkning i forhold til det nu begåede forhold, tiltræder Højesteret, at kørslen i denne sag bedømmes som et syvendegangstilfælde, og at straffen er fastsat til fængsel i 70 dage.

1 blev ved Retten i Randers' dom af 7. februar 2006 idømt en betinget straf med vilkår om samfundstjeneste for spirituskørsel. På denne baggrund, og idet Højesteret tiltræder, at der ikke foreligger særlige omstændigheder, der kan begrunde en ny betinget dom, stadfæster Højesteret dommen.

Thi kendes for ret:

Landsrettens dom stadfæstes.

Statskassen skal betale sagens omkostninger for Højesteret.

--0000--

Udskriftens rigtighed bekræftes.

Højesteret, den 27. august 2010.

Eva Henriette Plesner
kontorfuldmægtig

Advokat
Troels Lind Pedersen

J. nr.

UDSKRIFT

af

DOMBOGEN FOR VESTRE LANDSRET

DOM

afsagt den 9. februar 2010 af Vestre Landsrets 3. afdeling
(dommerne Lis Sejr, Würtzen og Rikke Fisker Sørensen (kst.))
i ankesag S-0905-09

Anklagemyndigheden

mod

T

født den

(advokat Troels Lind Pedersen, Åbyhøj).

Retten i Randers har den 20. marts 2009 afsagt dom i 1. instans (SS 28-2713/2008).

Tiltalte har påstået formildelse, således at straffen fastsættes til fængsel i 20 dage, og at straffen gøres betinget, eventuelt med vilkår om samfundstjeneste eller alkoholistbehandling.

Anklagemyndigheden har efter sin endelige påstand påstået stadfæstelse, således at straffen fastsættes til fængsel i 40 dage for et 7. gangs tilfælde af spirituskørsel i frakendelsestiden, og at frakendelsen af førerretten sker for 10 år fra endelig dom.

Tiltalte har anført, at sagen skal bedømmes som et 2. gangs tilfælde af spirituskørsel i frakendelsestiden.

Kriminalforsorgens afdeling i Østjylland har den 23. september 2009 udfærdiget en erklæring om en personundersøgelse af tiltalte.

Tiltalte har om sine personlige forhold forklaret, at han har været gift i ca. 40 år. Han har i en årrække været i . Han har tidligere udført

samfundstjeneste i 90 timer hos . Efter en dom i 2006 udførte han også samfundstjeneste. Det var på en institution for misbrugere. Det forløb i begge tilfælde godt. Han er indstillet på at undergive sig alkoholistbehandling og at udføre samfundstjeneste. Han er stadig under behandling for grå stær efter en tidligere fejloperation herfor. Sygdommen plager ham en del, og han ser ikke så godt. Hans hustru er blandt andet gangbesværet efter en blodprop.

Landsrettens begrundelse og resultat:

Ved lov nr. 363 af 24. maj 2005 blev der indført nye regler om den tidsmæssige udstrækning af gentagelsesvirkningen af bl.a. domme for spirituskørsel. For spirituskørsel med ubetinget frakendelse indebærer de nye regler, at gentagelsesvirkningen for straffen ophører, når der er forløbet 5 år fra udløbet af frakendelsestiden, jf. færdselslovens § 117, stk. 2, nr. 6. Efter de tidligere regler ophørte gentagelsesvirkningen 5 år efter endelig dom.

Tiltalte er tidligere dømt for spirituskørsel i 1983, 1988 og 1991. Gentagelsesvirkningen af disse domme på straffastsættelsen ophørte efter de dagældende regler i april 1996. Tiltalte er efterfølgende – forud for lovændringen i 2005 – dømt for spirituskørsel i 1997 og 1999. Gentagelsesvirkningen vedrørende straffastsættelsen af disse domme ophørte efter de dagældende regler i december 2004. Efter lovændringen er tiltalte dømt for spirituskørsel i februar 2006. Det nu foreliggende forhold er begået i marts 2008 og er af byretten blevet bedømt som et 7. gangstilmeldelse.

Højesteret har ved dom afsagt den 26. maj 2009 (Ugeskrift for Retsvæsen 2009, side 2230) fastslået, at den seneste dom for spirituskørsel forud for lovændringen kan tillægges gentagelsesvirkning i overensstemmelse med de nye regler – sammen med de domme, der i forhold til denne dom havde indbyrdes gentagelsesvirkning – for spirituskørsel begået efter lovændringen. Højesteret havde ikke i sagen lejlighed til at tage stilling til, om tidligere afgørelser - forud for den seneste dom før lovændringen – som ikke efter de dagældende regler havde indbyrdes gentagelsesvirkning i forhold til den seneste dom forud for lovændringen, også skulle tillægges betydning.

Ved dom afsagt af Østre Landsret den 1. oktober 2009 (S-2089-09) og ved dom afsagt af Vestre Landsret den 14. januar 2010 (S-2418-09) er det blevet statueret, at tidligere domme for spirituskørsel, som efter en beregning på grundlag af de dagældende regler ikke havde

indbyrdes gentagelsesvirkning, men som ved en beregning efter de nugældende regler vil kunne tillægges gentagelsesvirkning, skal tillægges denne virkning, uanset om det ved afgørelser truffet forud for lovændringen er konstateret, at gentagelsesvirkningen var ophørt.

Landsretten finder i overensstemmelse med disse domme, at gentagelsesvirkningen i forhold til samtlige domme forud for lovændringen skal bedømmes efter de nugældende regler. Tiltalte havde ved den nu foreliggende spirituskørsel i marts 2008 mulighed for at vide, at en sådan indbyrdes gentagelsesvirkning efter de på dette tidspunkt gældende gentagelsesregler kunne blive konsekvensen. Handlingen er derfor ikke omfattet af straffelovens § 3, og resultatet findes heller ikke at stride mod artikel 7 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

Efter det anførte tiltræder landsretten, at spirituskørslen er bedømt som et 7. gangstilfælde, og at straffen for kørslen, som skete i frakendelsestiden for en tidligere dom, er fastsat til fængsel i 70 dage.

Efter det oplyste om tiltaltes personlige forhold foreligger der ikke sådanne særlige omstændigheder, at der er grundlag for at gøre straffen betinget, ej heller med vilkår om samfundstjeneste eller alkoholistbehandling.

Landsretten stadfæster derfor dommen.

Thi kendes for ret:

Byrettens dom stadfæstes.

Tiltalte skal betale sagens omkostninger for landsretten.

Lis Sejr

Würtzen

Rikke Fisker Sørensen

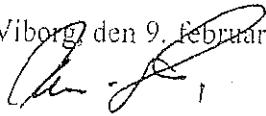
(kst.)

Uden betaling.

Udskriftens rigtighed bekræftes.

Vestre Landsret,

Viborg, den 9. februar 2010

René Stephansen

Retssekretær

Udskrift af dombogen

D O M

afsagt den 20. marts 2009

SS 28-2713/2008

Anklagemyndigheden

mod

T
Født den .

Anklageskrift er modtaget den 6. oktober 2008.

T er tiltalt for overtrædelse af

1.
færdselslovens § 117, jf. § 53, stk. 1, spirituskørsel, ved onsdag den 26. marts 2008 kl. 2355 at have ført personbil ad efter at have indtaget spiritus i et sådant omfang, at alkoholkoncentrationen i blodet under og efter kørslen oversteg 0,5 promille.

2.
Færdselslovens § 117a, ved at have ført det i forhold 1 omhandlede køretøj nævnte tid og sted selv om retten til at føre motordrevet køretøj, hvortil der kræves kørekort, ved dom afsagt af retten i Randers den 7. februar 2006 blev frakendt tiltalte i 10 år fra 07.02.06 indtil 06.02.16.

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om fængselsstraf.

Anklagemyndigheden har påstået, at tiltalte skal frakendes retten til at føre motordrevet køretøj, hvortil der kræves kørekort, og at frakendelsen skal ske ubetinget, jf. færdselslovens § 126, stk. 1, nr. 1, og 10, jf. § 128, stk. 2.

Tiltalte har erkendt sig skyldig.

Tiltalte har blandt andet forklaret, at han blev kontaktet af politiet. Han oplyste også i den forbindelse, at han ikke havde noget kørekort. Han kan ikke huske, hvad formålet med kørslen var. Han vil ikke bestride, at promillen var på 1,98. Han havde drukket øl.

Der blev den 27. marts 2008 kl. 0030 taget en blodprøve fra tiltalte. I blodprøven blev der fundet en mindsteværdi på 1,98 promille alkohol.

Tiltalte er adskillige gange tidligere straffet for spirituskørsel og for kørsel i frakendelsestiden, senest

ved dom af 7. februar 2006 med fængsel i 30 dage, betinget med vilkår om samfundstjeneste, samt frakendelse af førerretten i 10 år.

Retten bemærkninger:

Ved tiltaltes erkendelse og det i øvrigt oplyste finder retten det bevist, at tiltalte er skyldig.

Straffen fastsættes til fængsel i 70 dage, jf. færdselslovens § 117, stk. 1, jf. stk. 2, nr. 6, jf. § 53, stk. 1, og § 117a, stk. 1, jf. stk. 2.

Tiltalte frakendes retten til at føre motordrevet køretøj, hvortil der kræves kørekort, i 10 år fra endelig dom, jf. færdselslovens § 126, stk. 1, nr. 1, og 10, jf. § 128, stk. 2.

Thi kendes for ret:

Tiltalte T skal straffes med fængsel i 70 dage.

Tiltalte skal frakendes retten til at føre motordrevet køretøj, hvortil der kræves kørekort i 10 år fra endelig dom.

Tiltalte skal betale sagens omkostninger.

Lene Hjerrild
kia2713-08d.dtd

Udskriftens rigtighed bekræftes.
Retten i Randers, den 25. marts 2009

P.d.v.

Anne-Mette Kvist Simonsen
kontorfuldmægtig